

Johan Van Steelandt
Projectleider

HET FACILITAIR
BEDRIJF

Best Practices in Europe

Best Practices

kmo-participatie aan overheidsopdrachten

1. Buitenlandse bijdragen
 - a. Nederland
 - b. Frankrijk
 - c. Verenigd Koninkrijk
2. SME-participation Benchmark
3. Aanbevelingen

Gids Proportionaliteit

3^e herziening, 1 januari 2022

1A GIDS PROPORTIONALITEIT – NEDERLAND

Inhoudsopgave

1	Inleiding	10
1.1	Toelichting proportionaliteitsbeginsel	10
1.2	Doelmatigheid en rechtmatigheid	10
1.3	Verhouding inkopen en aanbesteden	11
2	Voorfase	12
2.1	Inleiding	12
2.2	Behoeft	13
2.3	Doel	14
2.4	Inkoopstrategie	14
2.5	Marktconsultatie	15
2.6	Programma van Eisen	15
2.7	Aanbesteding, beoordeling en gunning	16
3	Opstellen aanbestedings-documenten	17
3.1	Inleiding	17
3.2	Definiëring opdracht	19
3.3	Omvang van de opdracht	19
3.3.1	Proportionaliteit in clusteren	19
3.3.2	Percelen	22
3.3.3	Raamovereenkomst	25
3.3.4	Aankoopcentrale/inkoopsamenwerking	28
3.3.4.1	Vormen van inkoopsamenwerking	29
3.3.4.2	Markvershraling en proportionaliteit	30
3.4	Keuze aanbestedingsprocedure	30
3.4.1	Karakter van de markt	31
3.4.2	Gangbare procedures	31
3.4.3	Minder gangbare procedures	34
3.4.4	Procedureregels	34
3.5	Eisen & criteria	38
3.5.1	Uitsluitingsgronden	38
3.5.1.1	Verplichte uitsluitingsgronden	38
3.5.1.2	Facultatieve uitsluitingsgronden	37
3.5.1.3	Eigen verklaring/bewijsmiddelen	41
3.5.2	De invulling van geschiktheidseisen	41
3.5.2.1	Eisen met betrekking tot financiële en economische draagkracht	41
3.5.2.2	Eisen met betrekking tot technische- en beroepsbekwaamheid	47
3.5.3	Selectiecriteria	51
3.5.4	Eisen aan combinaties	52
3.5.5	Gunningscriteria	52
3.5.6	Duurzaamheid/sociale voorwaarden	52
3.5.7	Samenhang met andere wetgeving	52
3.6	Hanteren termijnen	52
3.7	Varianten	61
3.8	Inschrijfkosten	64

Gids Proportionaliteit

3^e herziening, 1 januari 2022

Wettelijk verankerde gids.

Proportionaliteit =
Proportionele ('in redelijke
verhouding staan tot') eisen en
voorwaarden in het kader van de
aanbestedingsprocedure.

3.9	Contractvoorwaarden	65
3.9.1	Individuele contractbepalingen	66
3.9.1.1	Aansprakelijkheidsbepaling	66
3.9.1.2	Intellectuele eigendom	67
3.9.1.3	Meest begunstigingsclausule	67
4	Aanbestedingsfase	68
4.1	Vragen aan en mededelingen van aanbestedende dienst	68
4.2	Vormvereisten	68
4.3	Standstill periode	69
4.4	Proportionaliteit van klachtafhandeling	69

Op alle fasen van het proces:

- voorfase.
(Bij het bepalen van
inkoopstrategie, etc.)
- Opstellen aanbestedings-
documenten (percelen,
clusteren, eisen en criteria,
etc.)
- Aanbestedingsfase

Reflecties:

Gids met richtlijnen voor
aanbesteders. Grote nadruk op
voorfase en opstellen documenten.

Proces van totstandkoming:
aanbesteders, bedrijfsleven,
onafhankelijken.

1B GUIDE PRATIQUE pour TPE/PME – FRANKRIJK

Partie 1 : Préparation de la procédure de passation du marché	
Fiche 1 : Analyser et définir les besoins	4
Le sourcing, un outil de connaissance du marché économique	4
La définition des besoins, une étape fondamentale de l'ACHAT	6
Fiche 2 : Allotir les prestations	9
Fiche 3 : Fixer des délais de procédure adaptés	11
Fiche 4 : Choisir les critères de sélection et d'attribution	12
L'examen des candidatures	12
L'examen des offres	14
Détermination des critères et de leur pondération	14
Phase d'analyse des offres et régularisation	16
Fiche 5 : Promouvoir les variantes	17
Fiche 6 : Encourager les groupements momentanés d'entreprises (GME)	19
Partie 2 : Procédure de passation du marché	
Fiche 7 : Préparer la phase de négociation	22
Fiche 8 : Garantir la confidentialité des offres	24
Fiche 9 : Détecter les offres anormalement basses (OAB)	25
Fiche 10 : Indemniser les prestations à l'appui des offres	27
Partie 3 : Suivi d'exécution du marché	
Fiche 11 : Verser des avances proportionnées	28
Le principe général de l'avance	28
Corrélation entre avance et garanties	29
Fiche 12 : Savoir déterminer et contrôler le niveau d'assurance	31
Fiche 13 : Respecter les délais de paiement	33
Délais et règles applicables au secteur public	33
Rôle du maître d'œuvre dans le processus de paiement	35
Bonnes pratiques susceptibles de favoriser la diminution des délais de paiement	35
Fiche 14 : Assurer un suivi conjoint d'exécution	37
Recours aux pénalités	37
Recours aux clauses incitatives	38
Recours aux clauses de réexamen	39
Fiche 15 : Gérer les variations des prix	40
Fiche 16 : Contrôler et accompagner la sous-traitance	42
Principe général	42
Appréciation des sous-traitants dès le stade des offres	42
Contrôle des sous-traitants en cours d'exécution	43
Paiement direct des sous-traitants	44

GUIDE PRATIQUE pour faciliter l'accès des TPE/PME à la commande publique

Gids wil KMO reflex bij de aanbesteder consolideren.

Doorloopt eveneens de fasen van het aanbestedingsproces.
Maar neemt ook waarborg en facturatieproces mee.
Inschakeling CHORUS PRO.

Reflectie:

- Bredere scope dan gids proportionaliteit
- Rechtstreeks betalen van onderaannemers

1C SELLING TO GOVERNMENT, a guide for SME's - VERENIGD KONINKRIJK

Gids die bruist van de concrete toepassingen:

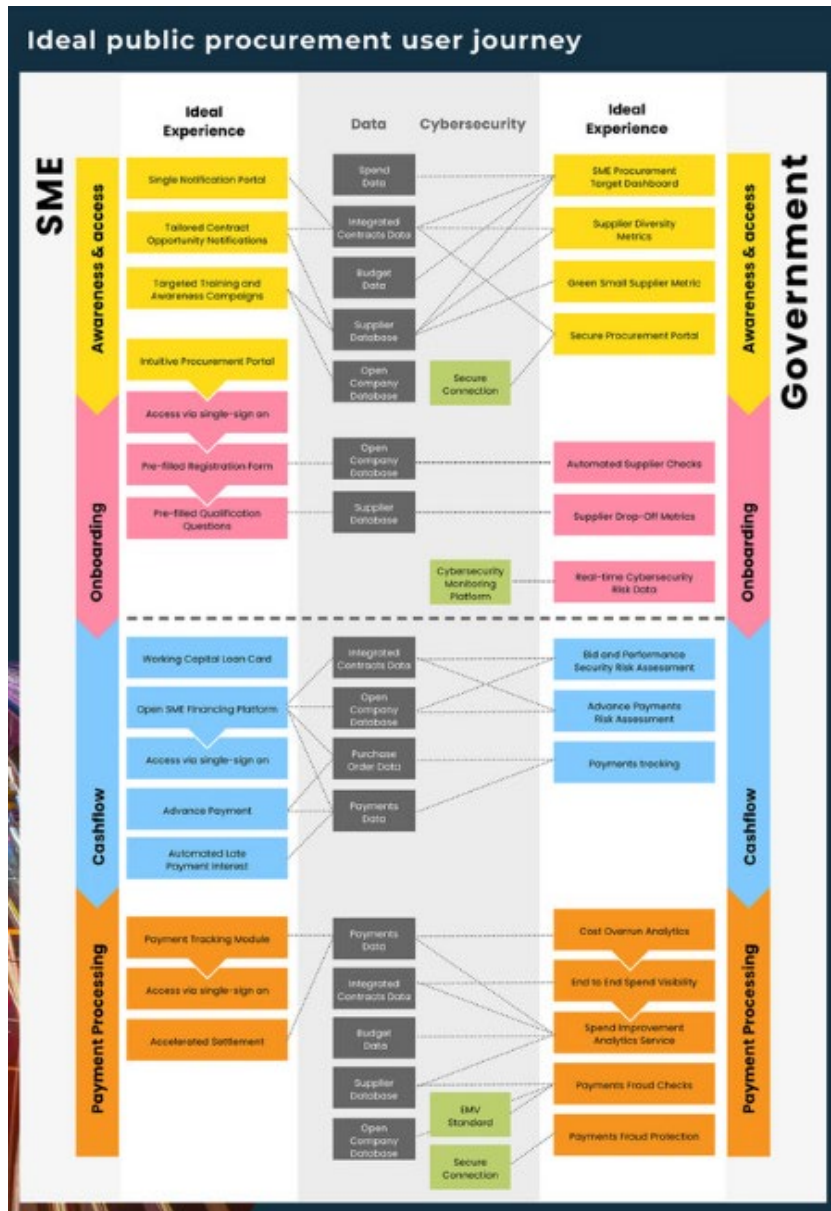
- Inleiding: elk departement heeft actieplan voor KMO's (brede waaier activiteiten)
- Vind jouw opdracht! (Vindplaats opdrachten > 10.000 £
→ <https://www.gov.uk/contracts-finder>)
- Woon een 'meet the buyer' event bij.
- Treed toe tot raamcontract/supply chain
- 'Meeting the brief' (voldoe aan de opdracht)
- Correcte betaling, (gratis dienst voor de KMO)
→ <https://www.smallbusinesscommissioner.gov.uk>
(inclusief website waar je intrest op te laat betaalde factuur berekent.)
- Public Procurement Review Service
(anoniem 'zwakke praktijken' melden als bedrijf)

“10 tips for tendering” voor de kmo

Regionaal aankopen:
Procurement Policy Note 11/20

2 SME PARTICIPATION BENCHMARK

Benchmark tussen 18 landen naar stimulering van SME's in deelname aan public procurement, met focus op inzet van technologie en data.

6 dimensies.

- Awareness and Access (regelgeving, programma's)
- Onboarding (eenvoudige toegang tot platform, 24/7 helpdesk, training voor KMO's...)
- Cashflow (doorlooptijd van OO inkorten, vooruitbetaling, financieringsmogelijkheden voor KMO)
- Payment Processing (e-invoicing, snelle betaling...)
- Cybersecurity (opleiding CS assessments in public proc...)
- Data (voor beleid...)

2 SME PARTICIPATION BENCHMARK

Top performing country	Dimension
India, Japan, and South Africa	Access and Awareness
Chile	Onboarding
Germany	Cash Flow Management
Italy	Payment Processing
Canada and the UK	Data
Netherlands	Cybersecurity

Elk land kan meer doen voor KMO-participatie

In het bijzonder:

- Voor **onboarding** op platformen
- Ondersteuning voor **cash flow** van kleine bedrijfjes en toegang tot kapitaal (misschien wel voorzien, maar de kost is té hoog, vooruitbetaling als instrument!)
- **Tijdige betaling**

3 AANBEVELINGEN

VOOR AANBESTEDERS

- Proportionaliteit bij het *vormgeven van de opdracht* (voorwerp, omvang, percelen, ...)
- Keuze van de *gepaste plaatsingsprocedure*
- Proportionaliteit bij het bepalen van de *criteria* (selectie, gunning, technische eisen en uitvoeringsvoorwaarden)
- Zorgen voor een *vlot betalingsproces* (betalingsfrequentie, stipte en correcte betaling)

VOOR ONDERNEMERS

- Weten waar de *opdracht te vinden* (e-notification, business cards, lokale initiatieven, meet the buyer events, ...)
- *Kennis van de regelgeving/procedures* (+corporate housekeeping) en laten *ondersteunen/vormen* door professionals
- Verkennen van *samenwerkingsvormen* met andere ondernemingen (combinaties, onderaanneming, ...)
- Zorgen voor een *vlot betalingsproces* (correcte facturen tijdig indienen via elektronische weg)

3 MEER INFORMATIE

[https://overheid.vlaanderen.be/
kmo-participatie-aan-overheidsopdrachten](https://overheid.vlaanderen.be/kmo-participatie-aan-overheidsopdrachten)

Lien.wauters@vlaanderen.be

Bart.zoete@vlaanderen.be

Johan.vansteelandt@vlaanderen.be

e.procurement@vlaanderen.be